

ოზურგეთში ველო-მარათონი გაიმართა

ოზურგეთში ველო-მარათონი გაიმართა, რომელშიც ოზურგეთის მერთან, ათანდილ თალაკვაძესთან ერთად, მონაწილეობა მიიღეს სპორტსმენებს და ველო-მოყვარულებს, მათ შორის უცხოელმა სტუმრებმა.

მარათონის მონაწილეებს სტარტი სოფელ მთისპირიდან – ბახმაროს მიმართულებით აიღეს.

– „აღლეს სპორტსმენებთან და ველომოყვარულებთან ერთად სოფელ მთისპირის გავლით ბახმაროს

მიმართულებით ავიღეთ სტარტი. ეს პროექტი ცხოვრების ჯანსაღი წესის დაკვიდრებას, ახალგაზრდების სპორტში ჩართვას, ველოსპორტისა და ველოსტრუქტურული პოტენციალის პოპულარიზაციას დაეხმარება. მადლობას ვუხდით „კავკასიის ველო ქსელს“ მხარდაჭერისთვის. მადლობა სპორტსმენებს და ჩვენს თანამოქალაქეებს ამ კამპანიაში ჩართვისთვის და ველო მარათონში მონაწილეობისათვის“ – აღნიშნა ოზურგეთის მერმა.

ალიონი

გურია

უძველესი გაზეთი უახლესი ინფორმაციებით!

ს ა ზ ო გ ა დ ო ე ბ რ ი ე ვ - პ ო ლ ი ტ ი კ უ რ ი გ ა ზ ე თ ი .
 ყოველკვირეული გამომცემი. № 19 (10455) 5 სექტემბერი 2023 წ. ფასი 80 თეთრი.

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სხდომა წუთიერი ღუმილით დაიწყო.

ალიონი. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სხდომა წუთიერი ღუმილით დაიწყო.

საკრებულოს წევრებმა, რაჭაში, კურორტ შოვში მომხდარი სტიქიის შედეგად დაღუპულთა ხსოვნას პატივი წუთიერი ღუმილით მიაგეს.

ამის შემდეგ ოზურგეთის საკრებულოს სხდომაზე ხმაურით დაიწყო. სიტყვიერი დაპირისპირება ვერ კიდევ დღის წესრიგით გათვალისწინებული საკითხების განხილვის დაწყებამდე მოხდა. ფრაქცია ნაციონალიზმი მოძრაობის წევრმა **თათია ნიკოლაშვილმა** თხილზე დაბალი ფასი გააპროტესტა. ნიკოლაშვილის განცხადებით, მაშინ, როცა გურული გლეხების ერთადერთი შემოსავალი თხილის მოსავალია, წელს ერთი კილოგრამი თხილი 2 ლარი ღირს, რაც გურიის რეგიონისთვის კატასტროფის

მომტანია. ნიკოლაშვილმა აღნიშნულ ვითარებასთან დაკავშირებით ხელისუფლება უმოქმედოებაში დაადანაშაულა, თავის მხრივ, ფრაქცია „ქართულმა ოცნების“ ერთ-ერთმა ლიდერმა **ქეთი ხომერიკმა** ოპოზიცია დესტრუქციულად დაადანაშაულა და მათ პროვოკატორები უწოდა, რომლებიც ხალხის სახელით სპეკულირებენ.

თათია ნიკოლაშვილმა საგანგებოდ მოტანილი თხილის პაკეტი საკრებულოს თავმჯდომარის მაგიდაზე დადო და სხდომა დატოვა...

სხდომაზე, საკრებულოს წევრებმა დღის წესრიგით გათვალისწინებულ 15 საკითხზე იმსჯელეს.

საკრებულოს გადაწყვეტილებით დამტკიცდა შემდეგი განკარგულების პროექტები:

გზა, რომელიც განსაკუთრებულად რთულ გეოგრაფიულ და კლიმატურ ზონაში უნდა

ალიონი. გასული საუკუნის 80-იანი წლებში გურიაში გზების მშენებლობის ისტორიაში საუკუნის პროექტი განხორციელდა. 1986 წელს დაიწყო ზიდისთავი-ბახმაროს 52 კილომეტრიანი გზის მშენებლობა. ცალკეულ უბნებად დაყოფილ მონაკვეთებზე მუშაობდნენ: ცაგერის, ოზურგეთის, ბათუმის, ამბროლაურის, სუფსის საგზაო სამმართველოები. და უბნები. ბუნებრივია ამ პროცესში ჩართული იყო ჩონხატაურელი მეგზვეებიც.

გაზეთი „ალიონი“ ხშირად აშუქებდა ბახმაროს გზის მშენებლობას და ვხედავდით, როგორ ყურადღებას აქცევდა ამ პროექტს საქართველოს იმჟამინდელი საავტომობილო გზების მინისტრი ბორის სალარიძე; ხშირად ვნახულობდით მშენებლობებზე ახალგაზრდა, მაგრამ გამოცდილ მეგზვეებს თემურ ჯახვას და დავით ჟღენტს.

1990 წელს ზიდისთავი-ბახმაროს გზა საზეიმოდ გაიხსნა. თემურ ჯახვას და დავით ჟღენტს საქართველოს დამსახურებული მეგზვეების წოდებები მიენიჭათ. შემდეგ ბატონი დავითი საქართველოს პარლამენტის წევრი გახდა. ამჟამად საქართველოში ერთ-ერთი დიდი საგზაო კომპანიას „NEW ROAD“, მისი ვაჟი დავით ჟღენტი (უმცროსი) ხელმძღვანელობს. აღნიშნული კომპანიის მიერ ბოლო პერიოდში განხორციელებული პროექტებია: ზემო იმერეთის რაჭის საავტომობილო გზა, რომელიც 1850 მეტრი სიმა-

ღლის უღელტეხილს გაივლის; ონი-კვიასას, ქუთაისი-ტყიბულის (გელათის გავლით), ჭიათურა-საჩხერეს, საირმე - აბასთუმანის და სხვა საავტომობილო გზების მშენებლობა-რეაბილიტაცია.

რაც მთვარია, 34 წლის მუშაობის შემდეგ ბახმაროს გზის რეაბილიტაციის სამუშაოები მიმდინარეობს, რომელსაც „NEW ROAD“ ახორციელებს. ასევე რიკოთზე, ჩამოქცეულ მონაკვეთის სამუშაოები აღნიშნულ კომპანიას მიაღწეს.

ახლახან, შოვში მომხდარი ტრაგედიის სალიკვიდაციო სამუშაოებში აქტიურად მონაწილეობდა კომპანია **NEW ROAD**. მათგან დაკარგულთა საძიებო სამუშაოებზე ათეულობით მძღვარი ტექნიკა

მუშაობდა.

საქართველოში თანამედროვე გერმანული ასფალტის ქარხანა სულ ოთხია და აქედან 3 აღნიშნულ კომპანიას ეკუთვნის.

ეს ისტორია იმაზე მეტყველებს, როგორი გამოცდილება აქვთ და რაოდენ პასუხისმგებლობით ეკიდებიან ამ კომპანიის მეგზვეები ბუქუქესი-გომისმთის გზის მშენებლობას, რომელიც 2021 წელს დაიწყო. მშენებლობის დასრულება მომავალ წელსაა გათვალისწინებული. აღნიშნული მშენებლობის ღირებულება 19,8 მილიონ ლარს შეადგენს.

ჩვენ ადგილზე მოვინახულეთ მშენებლობა, და შემდეგ შპს „NEW ROAD“ გენერალურ დირექტორს დავით

ჟღენტს ვესაუბრეთ:

– ოზურგეთი-შემოქმედი-ბუქუქესი-გომისმთის მე-13 –32-ე კილომეტრზე 2021 წლიდან მიმდინარეობს გზის მშენებლობა.

მშენებლობის პროცესში აღმოჩნდა, რომ გზა შენდება განსაკუთრებულად რთულ გეოგრაფიულ და კლიმატურ ზონაში, ძალიან რთული გეოლოგიური აგებულების ქანებით, წყალგაჯერებული კრუნტებით, ხშირი ნისლით და წვიმით, რომლის შედეგად დედამის უმეტეს დროს ცუდია ხილვადობა და არაპროგნოზირებადი (ჭვათაცვენა), რაც საშიშია სამშენებლო ორგანიზაციისათვის,

ხოლო

მდინარე ბჟუჟის ხეობაში სამი ახალი ჰესის ასაშენებლად გზა გაკვავით

ალიონი. მდინარე ბჟუჟის ხეობაში სამი მცირე ჰესი უნდა აშენდეს – ამ სათაურით გაზეთ „ალიონის“ 27 ივნისის ნომერში (№15) დაიბეჭდა სტატია, რომელიც კომპანია „პარვუს ჯგუფის“ მიერ მდინარე ბჟუჟის ხეობაში სამი მცირე ჰესის „ბასრა 1“, „ბასრა 2“ და „ბასრა 3“ მშენებლობას შეეხებოდა.

5 ივნისს, ჟურნალისტების ჯგუფი სოფელ გომში კომპანია „პარვუს ჯგუფის“ და სოფელ გომის მოსახლეობის წარმომადგენლობასთან შეხვედრას დაესწრო.

ჩვენ კითხვაზე, ჰესების მშენებლობის შესახებ რატომ იყო მოსახლეობა ინფორმაციულ ვაკუუმში, კომპანია „პარვუს ჯგუფის“ ხელმძღვანელმა **ზურაბ ბესელიამ** გვიპასუხა, რომ აღნიშნული მშენებლობის შესახებ ინფორმაციას ფლობდნენ როგორც სამხარეო ადმინისტრაციის, ისე მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელები და მათ სოციალური პროექტის შესახებ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიასთან ხელშეკრულება (25.02.2023 წ.) ჰქონდათ გაფორმებული, რომლის მიხედვით ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტს სამი წლის განმავლობაში 0,5 მილიონ ლარს ჩაურიცხვენენ. ამასთანავე განაცხადეს, რომ სოფლის მეურნეობის სამინისტროსაგან აქვთ ნებართვები,

რის საფუძველზე სამუშაოები დაიწყო. რადგან მცირე სიმძლავრის ჰესებზე არის დიფიცილი, არც გეოლოგიური, ჰიდროლოგიური, ბიომრავალფეროვნების კვლევა არ აქვთ ჩატარებული.

ბჟუჟის ხეობაში წელიწადში 1000 მ-დან 1610 მ-ს შორის 3 ჰესი უნდა აშენდეს. წყალი ჰესებს 1000მ-იანი მილით მიეწოდება და მდინარის დებეტის 90 პროცენტი საერთო სიგრძის 7 კილომეტრის სიგრძის დერივაციულ მილში მიექცევა. გაიხეხება 130 კუბური მეტრი ტყე ...

შეხვედრაზე გარემოსდაცვითმა მენეჯერმა **თიკო უჩილაშვილმა** განაცხადა, რომ მათ არ აქვთ ვალდებულება გზა წარმოადგინონ, მიუხედავად იმისა, რომ ეს ჰესები 8-ბალანიანი მიწისძვრის ზონაში უნდა აშენდეს.

სატელეფონო საუბარში „პარვუს ჯგუფის“ ხელმძღვანელმა **ზურაბ ბესელიამ** განაცხადა, რომ მიუხედავად იმისა, რომ არსებული კანონმდებლობა მათ გზის წარდგენას არ ავალდებულებს, ისინი გარკვეულ კვლევებს ჩატარებდნენ გეოლოგიურ, ბიომრავალფეროვნების, კლიმატის ცვლილებების, თევზის შეუფერხებელი გადაადგილების და სხვა საკითხებზე, რასაც სოფელ შემოქმედის მოსახლეობას, გარემოსდაცვით არასამთავ-

რობო ორგანიზაციებს და მედიას გააცნობდნენ.

ზურაბ ბესელიამ ვერ-ვერობით პირობა არ შეასრულა. „პარვუს ჯგუფის“ არც კვლევები ჩატარებია და არც მოსახლეობას შეხვედრია. პირიქით, მდინარე ბჟუჟის ხეობაში ე.წ. „ჯეშტერის საცივიდან“ მარჯვენა ბჟუჟის ხეობაში უკვე სამ კილომეტრამდე გზა გაიყვანეს და მძლავრი ტექნიკა სწრაფი ტემპით მიიწვევს წინ.

გარემოსდაცვითმა ორგანიზაცია „ეკომ“ და ადგილობრივი მედიის წარმომადგენლებმა ამ დღეებში კვლავ მოვიხსნა მშენებლობა, სადაც გზები უკვე სხვადასხვა უბნებში გაკვავით. „ეკომ“ ვერ-ვერობით ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიისაგან ვერ მიიღო საჯარო ინფორმაცია „პარვუს ჯგუფთან“ დადებული მემორანდუმის შესახებ.

31 აგვისტოს, გაზეთ „ალიონის“ კურორტ გომისმთაზე ყოფნისას მოაწოდეს ინფორმაცია, რომ „პარვუს ჯგუფმა“ კურორტის შმსას-ვლელაში, ნაფოსპარას უბნში ახალი ტყის ბაჰალით შემოხანა ტმ-ქნიბა ბჟუჟის ხეობაში.

– ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის წინწევანი ტყე მხოლოდ გამისმითის მიმდებარედ გააჩნია. ფაქტობრივად ტყეში გზა გაკვრეს. ეს ჰესები ამ უნიკალურ ტყეს პრობლემებს შეუქმნის – გვითხრეს კურორტ გომისმთაზე.

გაზეთ „ალიონის“ რედაქცია შეეკითხა საქართველოს სახელმწიფო ელექტროქსელების სოციალური სამსახურის უფროსის მოადგილე **სამსონ სიამაშვილს**, რაიმე კავშირის ხომ არ აქვს მდინარე ბჟუჟის ხეობაში მიმდინარე სამუშაოებს ლიხაური-ზოტის ორჯაჭვა 110-კილოვოტაიან ხაზის მშენებლობასთან.

– ჩვენ დავუკავშირდით „მითამ ენერჯი ენდ მეტალ ქორფორიშენის“ წარმომადგენელს, რომელმაც გვითხრა, რომ მდინარე ბჟუჟის ხეობაში გზის გაყვანის სამუშაოები არ უკავშირდება ლიხაური-ზოტის მაღალი ძაბვის ხაზების გაყვანის სამუშაოებს – გვითხრა სამსონ სიამაშვილმა.

გამოცემის ვებ-გვერდზე მასალის გამოქვეყნების შემდეგ ზურაბ ბესელიამ კომენტარისთვის გაზეთ „ალიონის“

კომპანია „პარვუს ჯგუფის“ ხელმძღვანელებს საკრებულო მოუსმენს

ალიონი. 31 აგვისტოს ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სხდომაზე დეპუტატმა ფრაქცია ერთიანი ნაციონალური მოძრაობიდან **გიორგი შილაკაძემ** კომპანია „პარვუს ჯგუფის“ მიერ, მდინარე ბჟუჟის ხეობაში სამი მცირე ჰესის მშენებლობის შესახებ დასვა კითხვა:

– ადგილობრივი მედიასაშუალებებში წერენ, რომ კომპანია „პარვუს ჯგუფი“ მდინარე ბჟუჟის ხეობაში სამი მცირე ჰესის აგებას აპირებს, ისე, რომ საზოგადოებამ ამის შესახებ არაფერი არ იცის. რადგან შეხვედრა კი ჩატარებიათ სოფელ გომში, მაგრამ მე შემოქმედელი კაცი ვარ და ამის შესახებ არ გამიგია. მე მშენებლობის წინააღმდეგი არ ვარ, მაგრამ გვარანტორებს, ვინ არიან ისინი, რა ლოკაციაზე აპირებენ ჰესის აშენებას. მათ უკვე ტყეში გზა გაკვავით – გვეუბნები, არ მონაწილეობთ კომისიების სხდომებში ა, ბატონო, ვაყენებ წინადადებას და გავგავებინეთ რა ხდება – მიმართა საკრებულოს გიორგი შილაკაძემ.

– ჩვენ ამ ჰესების მშენებლობაზე ამჟამად ინფორმაცია არ გვაქვს. ეს თემა განხილვის საგანი გახდება და თქვენ შესაბამის ინფორმაციას მიიღებთ. კარგი იქნება თუკი თქვენი კოლეგები თქვენსავით დაიცავენ საკრებულოს რეგლამენტს – უპასუხა

ობოზიციონერ დეპუტატს საკრებულოს თავმჯდომარე **დავით დარჩიამ**.

– ეტაპობრივად ვვლავ ინფორმაციას გაივებთ. თუკი ხალხის ნება და თანხმობა არ იქნება არანაირი ჰესი არ აშენდება – განაცხადა ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერის მოადგილე **ნათია გოლიაძემ**.

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილის, **ლაფრენტი ბიგვაგას** აზრით, მათ შუქლიათ კომპანია „პარვუს ჯგუფის“ ხელმძღვანელები საკრებულოს სხდომაზე, ან შესაბამის დარგობრივი კომისიის სხდომაზე მოიწვიონ, კითხვები დაუსვან და მათ დეპუტატებს უნდა გასცენ პასუხი.

„პარვუს ჯგუფის ხელმძღვანელი ზურაბ ბესელია მედიასთან აცხადებს, რომ „თუ იქნება ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულო სხდომაზე დაინტერესდებიან, მზად ვართ ინფორმაცია მივაწოდოთ. სამხრის კურორტში არიან გზის სახელმწიფო რეგულირებადი ბიორბი ურუშაძე და ოზურგეთის მერი ავთანდილ თალაგაძე. ორივე უწყობას მთელ ინფორმაციას ვაწვდით პროექტის მსვლელობის თაობაზე და ეს ხდება პერიოდულად“.

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სხდომა წუთიერი ღუმილით დაიწყო

„მუნიციპალიტეტის საკრებულოში არსებული ქ. ოზურგეთში წერეთლის ქუჩაზე მდებარე 2503 კვმ. არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთის სარგებლობის უფლებით გადაცემაზე მერისთვის თანხმობის მიცემის შესახებ“

„მუნიციპალიტეტის საკრებულოში არსებული ქონების სარგებლობის უფლებით გადაცემაზე მერისთვის თანხმობის მიცემის თაობაზე“

„მუნიციპალიტეტის საკრებულოში არსებული უძრავი ქონების საპრივატიზაციო ობიექტების ნუსხისა და პრივატიზაციის გეგმის დამტკიცების შესახებ“

ასევე, საკრებულოს საინფორმაციო-საბიუჯეტო კომისიის 2023-2025 წლების სტრატეგიისა და 2023-2024 წლების

სამოქმედო გეგმის დამტკიცების თაობაზე; ქ. ოზურგეთში, სანაპიროს ქუჩისათვის სახელის გადარქმევისა და „ანზორ ერქომაიშვილის სახელობის სანაპიროს ქუჩის“ სახელის მისანიჭებლად – გარდაცვალების ვადის შეზღუდვადან გამოდინარე გამონაკლისის დაშვების მიზანშეწონილობის თაობაზე;

ცვლილება შევიდა შემდეგ განკარგულებებში: დაბა ურეის ადმინისტრაციულ ერთეულში მდებარე ქუჩებისთვის „მეგობრობის“ და „გაბრიელ ეპისკოპოსის“ სახელების მინიჭების

შესახებ. აგრეთვე, ცვლილება განხორციელდა „საკრებულოს რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ დადგენილების პროექტში.

საკრებულომ მოისმინა, დადებითად შეაფასა და ცნობად მიიღო ინფორმაცია 2022 წლის და 2023 წლის 6 თვის მდგომარეობით კულტურისა და სპორტის განვითარების პროგრამებით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელების შედეგების შესახებ და მუნიციპალიტეტის 2023 წლის ბიუჯეტის II კვარტლის შესრულების ანგარიში

ჩოხატაურში ადგილობრივებსა და ნაცმოძრაობის წარმომადგენლებს შორის ინციდენტი მოხდა

ალიონი. 3 სექტემბერს, დაბა ჩოხატაურში, ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის ოზურგეთის ორგანიზაციის თავმჯდომარე დავით მყავანაძესა და სხვა პარტაქტებს ფიზიკურად გაუსწორდნენ. დავით მყავანაძე ადგილობრივ საჯარო მოხელეებში გადაიყვანეს, სადაც მას ექსპრტიზა ჩატარდა.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ ჩოხატაურში მომხდარ დაპირისპირებასთან დაკავშირებით გამოძიება ჯგუფურად ჩადენილ ძალადობის მუხლით დაიწყო. დაპირისპირება ჩოხატაურის ცენტრში

იმ დროს მოხდა, როდესაც „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრები მოსახლეობას საინფორმაციო ბროშურებს ურიგებდნენ და სკვერის გასხვივებას აპროტესტებდნენ. მათი ინფორმაციით, პარტიის წევრებს, „ქართული ოცნების“ მიერ დაორგანიზებული ჯგუფი დაესხა თავს. ბრალდებას კატეგორიულად უარყოფს ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის მერი.

დავით შარაშიძე აცხადებს, რომ ადგილი ჰქონდა პროვოკაციას, ნაციონალური მოძრაობის მხრიდან. მისი თქმით, ქალაქის ცენტრში „ქართულ ოცნებას“ არავინ მიუყვანია.

გზა, რომელიც განსაკუთრებულად რთულ გეოგრაფიულ და კლიმატურ ზონაში უნდა

განსაკუთრებულად რისკის შემცველია უნებართვოდ გადაადგილებული ტრანსპორტისა და მოქალაქეებისათვის.

კომპანიას არ გააჩნია პრობლემები საჭირო ტექნიკის, პროფესიონალი კადრების და მუშახელის მხრივ, მაგრამ ჩვენი მაქსიმალური ძალისხმევის მიუხედავად, პრაქტიკულად მშენებლობის ორი წლის მანძილზე, ყველაზე რთულ, მე-19 32-ე კილომეტრზე წლის 12 თვიდან ყოველი წლის 15 ივნისიდან ოქტომბრის ბოლომდე გვეძლევა საშუალება ვაწარმოოთ სამშენებლო სამუშაოები, რომელშიც შედის საკურორტო 1,5 თვეც.

რა პრობლემები შეიქმნა მშენებლობის პერიოდში?

მშენებლობის პერიოდში პროექტმა მოითხოვა სერიოზული ცვლილებების გატარება, - დამატებითი გაბიონების და საყრდენი კედლების მოწყობა, წყალგამტარი მილების დამატება-ცვალება და; საპროექტო გზის ღერძების გადაადგილება, უვარგისი გრუნტის შეცვლა და რიგი სხვა აუცილებლად საჭირო ღონისძიებები. ამას კი დასჭირდა ძალიან დიდი ძალისხმევა და დახმარება, როგორც

ინფრასტრუქტურის სამინისტროს, საავტომობილო გზის დეპარტამენტის, ასევე მხარის ხელმძღვანელობისა და მშენებელი ორგანიზაციის მხრიდან.

როდის გვემართა ობიექტის ჩაბარება?

გვემართა მშენებლობის პირველი ეტაპი, გარდა ასფალტის საფარისა და დამცავი კონსტრუქციების მოწყობისა (ამინდებზე ვართ დამოკიდებული) წელს დასრულდეს, ხოლო მომავალი წლის ივლის-აგვისტოს დაწყებამდე

ჩაბარდეს ობიექტი. ამისათვის აუცილებელია დარჩენილ დროში მაქსიმალურად იმუშაოს დაწესებულმა გადაადგილების გრაფიკმა და ალიკვეთოს თვითნებურად, ან შუამდგომლობით გადაადგილება. ეს შეზღუდვები აუცილებელია როგორც მშენებლობის გასაგრძელებლად, ისე თითოეული მოქალაქის სიცოცხლის დასაცავად.

მეზობელი რეგიონის ერთ-ერთი მედიასაშუალებამ წერდა მეზავერების გატარების პრობლემებზე.

არასწორია, თითქოს მეზავერებს არ ვატარებთ გრაფიკის მიხედვით. პირადად, თუკი წინა წლებში მეზავერებს მხოლოდ შაბათ-კვირას ჰქონდათ მეზავერების ნებართვა, ახლა ყოველდღიურად დილის 05 საათიდან 09 საათამდე შეუძლიათ გადაადგილება. (სასწრაფო დახმარების და 112-ის სამსახურს დაუბრკოლებრივ ვატარებთ).

ძალიან საშიშია ნებისმიერი ტრანსპორტის და მოქალაქის გადაადგილება საღამოს 20 საათიდან დილის 05 საათამდე.

ვისურვებდით, მოსახლეობა გაეგებთ მოციკლის და დაიცვას საჭირო ადგილებში განთავსებული საინფორმაციო ბანერების მოთხოვნები.

„თუ აღვიღებ არ გაქვს ნანახი, ვერ გადმოსცემ უოპის ტრაბედიას“

ალიონი. 3 აგვისტოს მდინარე ბუბისწყლის ხეობაში წამოსულმა ძლიერმა მეწყერმა დაახლოებით 100 მეტრის სიღრმის „სანსეტ შოვი“ და ფაქტურად შოვის ტერიტორია მიწის მასამ მოიცვა. ლსტიქის ქვეშ ამოიწმინდნენ ათეულობით ადამიანი, მათ შორის ქალები და ბავშვები. სამშველო სამუშაოები ერთ თვე მძინარეობდა. ერთ-ერთი ორგანიზაცია, რომელმაც შოვიში მნიშვნელოვანი სამუშაოები ჩატარა, კომპანია NEW ROAD, რომლის ათეულობით ტრაქტორი მუშაობდა.

აღნიშნული კომპანიის ექსპერტის მემანქანეს, ჩოსტატურელ რამზ ბაიაჯანს კურორტ გომისძისაზე შევეხდით და შოვიში მიმდინარე სამშველო სამუშაოებზე ვესაუბრეთ:

შოვიში სამშველო სამუშაოებში მონაწილეობის მსაღებად 4-ში ჩველი და 26 დღე ღაბე ვმონაწილეობდი სამშველო სამუშაოებში.

ჩვენთან იყო კომპანიის გენერალური დირექტორი დავით ფლენტი. რა უნდა მოეფე, თუ ადგილზე არ ნახე რა ხდებოდა იქ, ისე ვერ გადმოსცემ ამ ტრაგედიას.

პირველ რიგში დროებითი ხედი მოეწყო. 150 მძიმე ტექნიკა მუშაობდა მდინარე ბუბისწყლის, ჭანჭახის და შემდეგ რიონის ხეობებში. აქედან 35-მდე ტრაქტორი და ექსკავატორი ჩვენს კომპანიის იყო. 3-4 ჯერ მოგვიწია ხეობაში მეწყერით ჩამოტანილი მიწის მასის ამოღება და გაცხრილა. კომპანია რომ ამოვიღებდით, იქვე მშველები იყვნენ და აკვირდებოდნენ ხომ არ იყო მიწის მასამ ადამიანის ფრეგმენტი. სათანადოდ გაწვრთნილი ძალებიც გვეხმარებოდნენ.

ვერ გადმოვეცემ, რა მდგომარეობაში ვიყავით ადამიანის გვამს რომ იპოვიდნენ. ძალიან დიდი ფსიქოლოგიური ფაქტორი იყო. ტრაქტორები ხშირად ევლობდნენ ღრმა მეწყერულ მასაში, რომლის სიძლიერე ზოგ ადგილებში 7-8 მეტრს აღწევდა. ახლა გომისძის გზის მშენებლობაზე გავერბეულბ მუშაობას. გავებით უნდა მოციკიდონ კურორტის სტრუქტურები დაწესებულ აკრძალვებს. ჩვენ გვინდა ისეთი გზა ავაშენოთ, რომელიც უსაფრთხო იქნება თითოეული მოქალაქისათვის - გვითხრა რამზ ბაიაჯანმა.

გომისძისათვის სეზონური კვლავ წყლის პრობლემა დგას

ალიონი. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის დაკვეთით 2016 წელს დაიწყო გომისძის წყალმომარაგების სისტემის მშენებლობა. სამშენებლო სამუშაოებს შპს „ნდს მშენებლობა“ (დირექტორი ზურაბ გუგუშაშვილი) აწარმოებდა. ეს უნიკალური პროექტი ზღვის დონიდან 2200-2500 მეტრს სიმაღლეზე განხორციელდა. პროექტის ჯამური ღირებულება 840 000 ლარს შეადგენა, საიდანაც „ნდს მშენებლობა“ 550 000 ლარის სამუშაოები შეასრულა.

აიგო 300 კუბური მეტრი მოცულობის წყალ მიმღები რეზერვუარი. აქვე აშენდა საქლორეტარო, რომელიც კურორტის დასვენებლების

გაფილტრული სასმელი წყლის მიწოდებას უზრუნველყოფს. ობიექტი შემოიღობა.

პროექტის მიხედვით, წყალსადენის სათავე, კურორტიდან 7,3 კილომეტრის დაშორებით „ჭინჭაოს“ ტბის მიდამოებში მოეწყო აიგო სპეციალური წყალშემკრები №1, №2 ნაგებობა. აღნიშნული ნაგებობებიდან 89- მმ-იანი მეტალის მილებით წყალს წყალშემკრები რეზერვუარი იღებს.

მართლაც კარგი პროექტი გაკეთდა, მაგრამ შეეფინდა დაქსელვის სამუშაოები, შემდეგ გომისძისაზე უკანონო მშენებლობის ბუმი გაჩაღდა და ასეულობით სახლი დაიდგა. დღეის მდგომარეობით ოზურგეთის

მუნიციპალიტეტის ზედამხედველობის სამსახურის მიერ ათეულობით სააგრაკო სახლის საძირკველია აღებული, შეჩერებულია არაერთი მშენებლობა.

მშენებლობის ბუმი კურორტზე დამსვენებელთა რაოდენობა გაზარდა და 7 წლის წინ აგებული 300 კუბური მეტრის რეზერვუარი სეზონზე ვერ უზრუნველყოფს დამსვენებელთა მოთხოვნებს. სამწუხაროდ, უყურადღებობის გამო წყალსადენის ეზოს გარშემო მოხსნილია მავთულბადე და საქლორატორის შენობაც დაზიანებულია.

გაზეთი „ალიონი“ დაბა გომისძის მცხოვრებს მერაბ სანიკიძეს ესაუბრა:

წყალსადენს არაფერი სჭირს, მოსახლეობა გასამშავდა. წყლის რაოდენობა აღარ ყოფნის აგვისტოში. ღობე იყო ლითონის ბადე, რაც ჯერ თოვლმა დააზიანა, მერე კი საქონელმა. ადამიანებმაც არ დააკლეს ხელი. იმათ, ვისაც აქ სახლები უდგათ ერთობლივი ძალებით ორი წყაროდან გამოიფანეს დამატებითი ქსელი.

როცა გომისძის განაშენიანების გეგმა დასრულდება, მერე დაბას ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერის რწმუნებული ეყოლება. ახლა ხელისუფლებას პოლიცია და ზედამხედველობის სამსახურის მუშაკები წარმოადგენენ - გვითხრა მან.

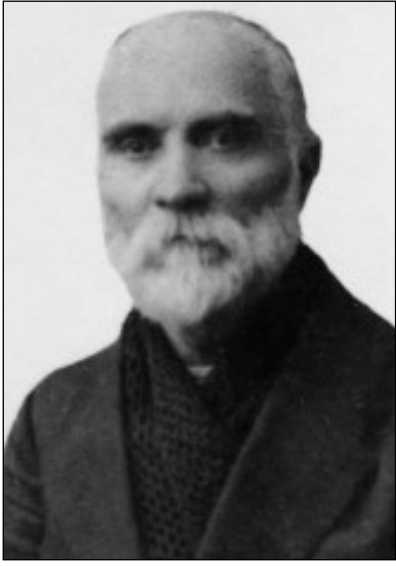
ბახვი ჰესის სოციალური პროექტი: უფლებული უსაძლებლობების მქონე (შშმ) პირების დახმარება

ბახვი ჰესის სოციალური პროგრამის ბენეფიციარები მთისპირის თემის სოფლებსა (უკანავა, მთისპირი, ვანისქედი, ოქროსქედი) და ჩხაკურაში მცხოვრები შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე (შშმ) პირები არიან. იქიდან გამომდინარე, რომ კომპანიის სოციალური პროგრამის სარგებელი სამართლიანობის პრინციპის სრული დაცვით ყოფილიყო გადანაწილებული, კომპანიამ კეთილი ნების საფუძველზე, სოციალური პროექტების ნუსხაში შშმ პირების დახმარება გაითვალისწინა. სოციალური პროგრამა 2022 წლის აპრილის თვიდან ამოქმედდა.

პროექტის თანახმად, 36 ბენეფიციარი იღებს ბახვი ჰესის ყოველთვიურ ფულად დახმარებას. დახმარება ორ კატეგორიაზე ნაწილდება: მკვეთრად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის და მნიშვნელოვნად გამოხატული სტატუსების მქონე შშმ პირები. პირველ კატეგორიის მქონე პირთა ყოველთვიური დახმარება 150 ლარით არის განსაზღვრული, მეორე კატეგორიის დახმარების ოდენობა კი, ყოველთვიურად 100 ლარია. პროგრამა 2024 წლის ბოლომდე იმოქმედებს. დაფინანსებული ფართი

კიდევ ორი მესტაგე-გამოცემელი და ჭოლა ლომთათიძის ორტომეული

იაკობ შემოქმედელისა და ჭოლა ლომთათიძის ქუჩების გადაკვეთაზე „ტერასული ბაღი“ ექნება. დიდი მადლობა ყველა ოზურგეთელს, ვინც არ დაიხარა და ხმა მისცა „ოზურგეთში ლომთათიძის ქუჩაზე ახალი რეკრეაციული სივრცე „ტერასული ბაღების“ მოეწყობას. მადლობა, ძველი და ახალი საკრებულოს, მერიისა და არასამთავრობო ორგანიზაციის თანამშრომლებს, განსაკუთრებული მადლობა პოლონეთის სოლიდარობის ფონდის საქართველოს წარმომადგებლობას და ამ პროექტის განხორციელების ყველა ნაცნობ თუ უცნობ მონაწილეს.

„არა, ჩემთვის, გასართობად მხოლოდ როდი ვსწერ ამ სტრიქონებს. არც იმათთვის, ვინც მე მიყვარს – სრულიად არა. მე ხომ ბევრი მიყვარს, მე ხომ ყველა ადამიანი მიყვარს!

ამ სტრიქონებს მე ვსწერ იმათთვის, ვისაც მე ვყვარდები...

მოხვდებით თუ არა ხელში იმათ ეს ფურცლები?

ყვევარვარ თუ არა ვისმე მე? ეს სტრიქონები პოემა როდია, მხატვრული ნაწარმოები როდია, ეს სტრიქონები უბრალო წერილებია გამწარებული ადამიანისა, რომელიც ვერ მოთავსებულა სატუსაღოს ოთხ კედლებში, რომელიც ვერ შესწევია ტყვეობას, რომელიც მთელი მისი არსებით ილტვის იმათკენ, ვისაც ის უყვარს... ეს სტრიქონები მხატვრული ნაწარმოები როდია, ეს ნაწარმა არქაურული ხელით, ჩხრეკისა და სხვა ასეთების მოლოდინში, რომ უცებ შესაძლებელი იყოს მათი მოსაზრა – იმიტომ რომ მე არ მსურს წაიკითხოს ეს იმან, ვისაც არ ვყვარდები... თან არ ვიცი კი ვის ვაყვარებ ვინც არ ვიცი კი ვის ვაყვარებ ვინც არ ვიცი კი ვის ვაყვარებ ვინც არ ვიცი კი ვის ვაყვარებ...

თეთრი ღამე! რამდენი წელია ვიმყოფები თეთრ ღამეში. და არა ჩვეულებრივი მზე, არა ჩვეულებრივი მთვარე მინათებს მე სიბნელეს, არამედ ერთი გაუთავებელი,

უკიდო და უძრავი თეთრი ღამე. ჩემი მზე მკვდრის მზეა.

იცით თქვენ რას ჰქვია მკვდრის მზე? როცა მზე დინჯად და ლაღად ჩაწვება ხოლმე შავს ზღვაში, ააშვით აადლებს იმის ზვირთებს და ოქროსფრად შეღებულ ნაშხევებს ზეცას შესტყორცნის, მაშინ მზის აღმაცერი სხივები ეცემიან აჭარა-გურიის მთების მწვერვალებს, ფერმკრთალი და მიბნედილი სხივები. ამ სხივებს ეახიან გურიაში მკვდრის მზეს. აი, რა არის მკვდრის მზე!

თეთრი ღამე კი ამაზე უარესი რამეა!

თეთრი ღამე!“

„სამზარეულოში, სადაც გაზეთ „ალიონისთვის“ ამ წერილს ვწერ, სულ ახლანან ჩემი ნაბოლარა შემოვიდა.

მომესალმა, მეც მივესალმე და ვუთხარი, თუ არ გამაჩერებს ჭოლა ლომთათიძის „უბის-წიგნაკს“ სულ მთლად აქ გადმოვიტან.

კარგა ხანს გაკვირვებით მიყურა, მერე გვერდით მომოჯდა და ერთად გაავარძელეთ კითხვა. ვიმედოვნებთ, თქვენც შემოგვიერთდებით... სულ მალე ოზურგეთს

მართლაც უდიდესი საქმეა და მჯერა ახალ რეკრეაციულ ადგილს ჭოლა ლომთათიძის სახელიც მიენიჭება და ბიუსტიისთვისაც გამოიძენება სათანადო ადგილი.

ურიგო არ უნდა იყოს ოზურგეთში ლომთათიძის ქუჩაზე ახალი რეკრეაციული სივრცე „ტერასული ბაღების“ მოეწყობის ამგვარი დაგვირგვინება...

ახლა კი, მეტი აღარ გადავდოთ და სილიბისტრო თავართქილაძის წერილი გავახსენოთ/გავაცნოთ მკითხველს.

რითი დავაგვირგვინით ქართული სტამბის 300 წლისთავის?" (ქართველი ერის საყურადღებოთ).

XIX და XX საუკუნეთა გამოგონებებს (მეცნიერებასა და ტექნიკაში) მთელი კაცობრიობა განცვიფრებაში მოჰყავს, მაგრამ ვერც ერთი გამოგონება ვერ შეედრება ჰუტენბერგის მიერ 450 წ. წინად გამოგონილ ბეჭდვითი საქმეს. (შემდეგ ეს გამოგონება 2000... გაუმჯობესდა).

ერთი ჰენისი ამბობს: „მრის სიმდიდრე, მისი ავლა-ლიღვა ლიტმარატურაა“. მართლაც, რა სიმდიდრე შეედრება ლიტერატურას? მასთან შედარებით ყოველივე არარაა!

აბა მითხარით, რა იქნებოდა ბეჭდვითი სიტყვის გარეშე ადამიანის ცხოვრება? რით შეიძლებოდა ასე სწრაფად განვითარებულიყო და გავრცელებულიყო უწიგნოდ, უგაზეთოდ, უსკოლოდ: სწავლა, ცოდნა, განათლება ადენი ახალ-ახალი გამოგონება შედეგია მხოლოდ ბეჭდვითი საქმის განვითარებისა.

ჰუტენბერგის გამოგონებამ ქართულ ენაზე, 150 წ. შემდეგ. პირველად რომ იყოს მუშაობა 1625 წ. და წელს, 1925 წ., შესრულდა სამასი წელიწადი.

იუბილე ჩვენში ხშირია: მთარულივით მოედო, არა თუ მარტო ჩვენს დედაქალაქს, არამედ დაბასოფლებშიაც იგი ყოველდღიურ მოვლენად გარდაიქცა...

მაგრამ მე ვფიქრობ ასეთი იუბილე ქართველ ერს საუკუნოებში არ შეხვდება, მისი სხვასთან შედარება შეუძლებელია, გადადება ან დავიწყება ყოველად მიუტყეველი.

დღეს გამოღვიძებული ქართველი მშრომელი ხალხი ვალდებულია ეს 300 წ. თავი დიდი ზეიმით იდღესასწაულოს და რაიმე საშვილისშვილო საქმის შექმნით აღნიშნოს.

საქართველო, რაც იგი რომანოვების იმპერიას „დაუშობილდა“, 117 წ. განმავლობაში მოკლებული იყო საკუთარ თავონსობას როგორც

პოლიტიკაში, ისე ეკონომიკაში...

ცენტრი წინააღმდეგი იყო ჩვენი ყოველგვარ თვითმოქმედების, საკუთარ მრეწველობის, რიგან და სასარგებლო მადალ თუ საშუალო სპეციალურ ცოდნის შესაძენი სასწავლებლის დაარსებისაც კი, რადგან ადგილობრივი სასწავლებლები, ადგილობრივი ქარხნები და სამრეწველოები ქართველთათვის ხელმისაწვდომი, ადვილათ ცოდნის შემძენი, თვალის ამხელი და შემაკავშირებელიც იქნებოდა... ეს კი ცენტრს, იმპერატორს, ჩვენი გარუსების, გადასახლების, დაქსავისა და სამაგიეროდ რუსების ჩამოსახლების პოლიტიკას დამლუპველად მაჩნდა...

აი, ამით აიხსნება ის გარემოება, რომ ამ ბუნებით მდიდარსა და შემკულს ქვეყანაში, ამ „მთელი იმპერიის ფირუზ-მარგალიტში“ (ნიკოლოზ II-ს სიტყვებით), რომანოვების მეფობის დამხობამდე არ იყო მთელს კავკასიაში, ამ სამ ისტორიულ, კულტურულ ერების, სამი რესპუბლიკის ტერიტორიაზე, არც ერთი უნივერსიტეტი, არც ერთი საშუალო საშუალო, ტექნიკური და სპეციალური ცოდნის სასწავლებელი, არც ერთი საქოვი, ან სხვა რაიმე ქარხანა და სამრეწველო დაწესებულება, სადაც 40 მუშის ადგილი მაინც ყოფილიყო. მოკლედ: მეფის მთავრობას არაფერი არ ემეტებოდა ჩვენთვის, განაპირა ქვეყნისთვის იხორღ-ცხებისთვის“.

მეფისა და მისი მთავრობის დამლუპველ პოლიტიკას, მთელი იმპერიის ტერიტორიაზედ, რაოდენიმე მილიონი რუგუნნი და სასიქადულო მამულიშვილნი შეეწირენ და როცა ამით სისხლის ზღვა კალაპოტს გადასცილდა, მეფე და მისი ტახტი უფსკრულში ჩაიხრია და ჩაღუბა, მხოლოდ ამის შემდეგ შეიქნა შესაძლებელი საშუალო და უმაღლესი სასწავლებლების დაარსება, ჰიდროელექტრონის სადგურების აგება, საქოვი ქარხნების და სხვადასხვა სამრეწველოების აშენება და მოკლე დროში, მე ვფიქრობ, უფრო ჩქარის ნაბიჯით განვითარდება მათი რიცხვი ჩვენს მხარეში.

მაგრამ... მაგარიც ისაა, რომ ქართველი ერი ამას ვერ მოუცდის, ქართველი მშრომელი ხალხის საარსებო მორიგ საკითხში გადაუღებელია ეს 300 პ. თავის სახელოვანად დღესასწაული და ამ დღესასწაულის საზეიმოთ საჭიროა მან შექნას ისეთი ხასიათის საქმე, რომ ამით მთელი ერი ამაყობდეს, მთელი მშრომელი ხალხი სარგებლობდეს; მართლა საზეიმო, საამაყო და იმავე დროს სასარგებლოც იყოს...

ასეთი საქმეა დღეს ჩვენთვის ქალაღის ქარხანის დაარსება.

ქალაღის ქარხანა ბეჭდვითი საქმეს ყველაზე მეტათ ესაჭიროება.

ქალაღის ქარხანა საქართველოს ტერიტორიაზე 100-ჯერ უფრო სასარგებლო და ადვილი ასამუშავებელია, ვინემ სხვა ადგილებზე.

ქალაღის ქარხანისათვის არსად არ არის ისეთი პირობები, როგორც საქართველოში; განსაკუთრებით დასავლეთ საქართველოში.

ქალაღის ქარხანა ისე დაშორებული დღეს თით ქმის არც ერთს მხარეს არ აქვს, როგორც ეს საზოგადოთ ამიერკავკასიის ერებს და სპარსეთს.

ამ 10 წ. წინათ კავკასიაში ქალაღი ფილანდიიდან მოდიოდა; ზღვით, წყნარ ოკეანეზე უნდა შემოევილო დ ექვსი თვის შემდეგ მოსულიყო.

დღეს ზღვით გამოგზავნა შეუძლებელია და სამაგი ერთ 4 - ჯერ მეტი ფასი უნდება მოტანას და ქალაღიც 4-ჯერ მეტი ფასობს...

სულ სხვა იქნება, როცა ქალაღის ქარხანა ჩვენში იქნება...

ქალაღის ქარხანისათვის მასალები არსად იმდენი არ იშოვება, რამდენიც საქართველოში დასავლეთ საქართველოში შეიძლება სამი-ოთხი ქარხნის აშენება. ვერც ერთი ქარხანა და ვერც შავი ქვა, მარტო ეკონომიური თვალსაზრისითაც რომ შევხედოთ, მაშინაც ვერ მოგვცემს იმას, რასაც ქალაღის ქარხანა...

არც ერთს ქარხნის წარმოებას და ნაწარმოებს არ დასჭირდება ჩვენში იმდენი მუშა-ხელი, რამდენიც ქალაღის ქარხანას და ნაწარმოებს.

ამისი დაწვრილებითი აღსნა და განმარტება ახლა, ამ წერილში შეუძლებელია, ამაზე მეტნება ცალკე დაწვრილებით დასაბუთებული მოხსენება. მხოლოდ ამ ჟამად მოკლედ ვიტყვი, საჭიროა ამ დიდი დღესასწაულისათვის საზეიმოთ ვეშალოთ: გავმართოთ ბეჭდვითი საქმის პირველი გამოფენა, დავაარსოთ ამ დღესასწაულის საზეიმოთ ქალაღის ქარხანა და ამითი დავავაგვირგვინოთ ის დიდი საქმე — გონების ლამპარის წყარო — რომელსაც მწიგნობრობა ეწოდება.)

15 მარტი, 1925 წ. დედაქალაქი.“

*) ქალაღის ქარხნებს და ქალაღის მუშაობას მე საფუძვლიანათ გავეცანი 1895 წ. ამ დროს პეტროგრადში პირველი გამოფენა იყო ბეჭდვითი საქმისა. გამოფენაზე და ფინლანდიაში ქალაღის ქარხნის ნახვამ გამიადვილეს ამისი საფუძვლიანათ დათვალიერება, გაეცნობა და მისი ყოველივე საიდუმლოების შესწავლა...

ისე დამაინტერესა *მ საქმემ, რომ გადაეწყვიტე ქალაღის ქარხნის დაარსება გურიაში 1900 წ. (ქარხანა უნდა გამეხსნა 1895-96 წ. დაარსებული გურიის სავაჭრო-სამრეწველო ამხანაგობა „შუამავალის“ ფირმით) მაგრამ 1898 წ. მე „შუამავალი“-ს გამეცნო თანამდებობიდან გადაამყენეს (არა „შუამავალის“ წევრებმა) და ქალაღის ქარხანაც დავიწყებას მიეცა დროებით... 1902 წ. ბათუმის ჟანდარმერიამ წინადადება მომცა: „უკეთუ შენით არ წახვალ ქუთაისის ლუბერნიიდან და ბათუმის ოლქიდან, მერმე ჩვენ თითონ ვაგავზავნიოთ უფრო შორს, ცივს ადგილებშიო, — მე, ჩემდა უნებურათ ვადმოვედი ტფილისში. 1910 წ. კიდევ ვავმართე ერთს დიდ გამოცდილ და ქალაღის ქარხნის მცოდნე კაცთან ლაპარაკი (ივანე გაიდამაკინი), დავთავაღიერე ადგილები და მასაც ვავაგვანი ყოველივე მან სამეგრელოში დადიანისგან იყიდა დიდი მოხერხებული მამული, ქალაღის ქარხნისთვის, მაგრამ 1914 წ. ომის გამოცხადების შემდეგ ესეც დავიწყებას მიეცა. ახლა ეს მამული თავისუფალია, ივანე გაიდამაკინი ახლაც აქ არის და გამოსადეგია პრაქტიკული რჩევისათვის.

ჩიო უნდა დავაგვირგვინოთ ქართული სტამბის 300 წ. თბანი? (ქართველი ერის საყურადღებოთ).

XIX და XX საუკუნეთა გამოგონებებს (მეცნიერებასა და ტექნიკაში) მთელი კაცობრიობა განცვიფრებაში მოჰყავს, მაგრამ ვერც ერთი გამოგონება ვერ შეედრება ჰუტენბერგის მიერ 450 წ. წინად გამოგონილ ბეჭდვითი საქმეს. (შემდეგ ეს გამოგონება 2000... გაუმჯობესდა).

ერთი ჰენისი ამბობს: „მრის სიმდიდრე, მისი ავლა-ლიღვა ლიტმარატურაა“. მართლაც, რა სიმდიდრე შეედრება ლიტერატურას? მასთან შედარებით ყოველივე არარაა!

აბა მითხარით, რა იქნებოდა ბეჭდვითი სიტყვის გარეშე ადამიანის ცხოვრება? რით შეიძლებოდა ასე სწრაფად განვითარებულიყო და გავრცელებულიყო უწიგნოდ, უგაზეთოდ, უსკოლოდ: სწავლა, ცოდნა, განათლება ადენი ახალ-ახალი გამოგონება შედეგია მხოლოდ ბეჭდვითი საქმის განვითარებისა.

ჰუტენბერგის გამოგონებამ ქართულ ენაზე, 150 წ. შემდეგ. პირველად რომ იყოს მუშაობა 1625 წ. და წელს, 1925 წ., შესრულდა სამასი წელიწადი.

იუბილე ჩვენში ხშირია: მთარულივით მოედო, არა თუ მარტო ჩვენს დედაქალაქს, არამედ დაბასოფლებშიაც იგი ყოველდღიურ მოვლენად გარდაიქცა...

მაგრამ მე ვფიქრობ ასეთი იუბილე ქართველ ერს საუკუნოებში არ შეხვდება, მისი სხვასთან შედარება შეუძლებელია, გადადება ან დავიწყება ყოველად მიუტყეველი.

დღეს გამოღვიძებული ქართველი მშრომელი ხალხი ვალდებულია ეს 300 წ. თავი დიდი ზეიმით იდღესასწაულოს და რაიმე საშვილისშვილო საქმის შექმნით აღნიშნოს.

საქართველო, რაც იგი რომანოვების იმპერიას „დაუშობილდა“, 117 წ. განმავლობაში მოკლებული იყო საკუთარ თავონსობას როგორც

პ. თ. ამასობაში, „მატიანეს“ კალენდრით „1894 მარტის ბოლოა“, „ოზურგეთში „კ. ოცხანელის“ ხელმოწერით გამოდის კონსტანტინე თავართქილაძის მიერ შედგენილი კრებული „სოინარი“, რომელშიც ქვეყნდება ილია ჭავჭავაძის ლექსები: „ელგია“, „გუთნისდედა“ და „ქართველის დედას“.

მენდით, მეტად მნიშვნელოვანი კრებულია, არა მხოლოდ იმიტომ, მასში ილიას ლექსები, რომ არის განთავსებული, კრებულის მნიშვნელობა კიდევ უფრო მეტია და მასზე გურულ მკითხველს აუცილებლად მოუყვები. მანამდე, ბარემ ისიც ვთქვათ, „მატიანეში“ ბატონ კონსტანტინეს კიდევ ერთხელ „ვხვდებით“.

სახელდობრ, 1900 14 მაისს, სწორედ ამ დღეს „გაზეთ „კვალში“ იბეჭდება გამოცემული კონსტანტინე თავართქილაძის წერილი რედაქციის მიმართ, რომლითაც იგი ნოე ფორდანიასა და „ახალ მოსულისგან“ ითხოვს ნებართვას, ცალკე წიგნად დაბეჭდოს მათი პოლემიკური წერილები. იქვე დართულ სარედაქციო შენიშვნაში ნოე ფორდანიას უფლებას აძლევს დაბეჭდოს წერილი „გზა და გზა“, მაგრამ წერილ „პრესასთან“ დაკავშირებით ამბობს, რომ ის სულ სხვა თემას ეხება“.

დარწმუნებული ვარ მეტად საინტერესო ორმხრივი წერილებია, თუმცა ილიასა და ნოე ფორდანიას პოლემიკას არც აქ და არც სხვაგან მიზეზთა გამო მე არ განვიხილავ. ერთადერთი რაც შემიძლია ვთქვა, საქართველოს ისტორიას ორი „ნოე ფორდანიას“ ჰყავს, დამოკიდებულ და დამოუკიდებელი საქართველოს, რაც შეეხება „ემიგრაციის ნოე ფორდანიას“, თქმა არ უნდა ის დამოუკიდებელი საქართველოს კუთვნილებას.

ამასთან, ბოლოს რაც ვთქვი, მხოლოდ ჩემი მოსაზრება როდია, სამწუხაროდ, არ მასხოვს პირველად რომელი ტელევიზიის ეთერიდან ვის მიერ გაუქრდა, მაგრამ მე სრულად ვეთანხმები და ვფიქრობ არც პირველად მთქმელი ცდება და არც - მე.

ტრადიციული საქარაკო ტურნირი „შავი ზღის დელფინი-2023“

ბათუმში დამთავრდა ტრადიციული საქარაკო ტურნირი „შავი ზღის დელფინი-2023“, რომელშიც 8,10,12 და 20 წლამდე ასაკის ასზე მეტი ასალგაზრდა იყო ჩართული.

ტურნირზე გურიიდან მხოლოდ ოთხი ოზურგეთელი იყო მოჭადრაკე იყო ჩართული, ტურნირის მთელ პერიოდს დაემთხვა 40 გრაფუსს მიახლოებული სიცხეები და ბუნებრივია ამ პირობებში, ბავშვების ყოველდღიურმა დამღლელმა მგზავრობამ ბათუმში, თავისებური ასახვა ჰპოვა შედეგებზე. მათ ძლიერი შემადგენლობის ტურნირში მანც ღირსეულად გამოვიდნენ. ამ განსაკუთრებით გვინდა შევამოთ 20 წლამდე ჭაბუკებისა და გოგონებში მოასპარეზე 16 წლის ანა მებრეშაძე (მწვრთნელი გიორგი ბოგოლუაშვილი), რომელმაც სიცხე აიტანა და თამაშის მაღალი დონეც აჩვენა. მას ბოლო ტურში ყამის ნაცვლად რომ მოეგო ჩემპიონი ზღებოდა, თუმცა 7 ტურში დაგროვილი 4,5 ქულამ მას შესაძლებელი ადგილი, საერთაშორისო რეიტინგი +131,2 (!)ერთეულით გაუზარდა და უკვე ქვეყნის მასშტაბით გავლენიან მოჭადრაკედ გვევლინება.

ამჟამად იმსახურებს შექებას 10 წლიანებში მოასპარეზე ლიხაურელი

გიორგი სალუქვაძე (მწვრთნელი ნინო წიტიანიშვილი), რომელმაც 4,5 ქულა დაგროვა და 0,5 ქულით ვერ მიწვდა მედალს. მან სამი საკვირაო ტურნირი ზედიზედ მოიგო და დღეს მზარდი აღმავლობით, თანატოლებში მოჭადრაკე ავტორიტეტად იქცა.

ბათუმის ტურნირში თავისი თამაშით (კლასიკურ ჭადრაკში) უკმაყოფილებას ვერ მალავს ნათია ვასაძე, რომელმაც საშუალო შედეგით დაამთავრა ტურნირი, თუმცა უკმაყოფილების გარკვეული კომპენსაცია მანც მოახერხა ბლიც ტურნირში. აქ საპრიზო ადგილს ერთი ქულა დააკლდა, თუმცა რეიტინგი +19,2-ით მანც გათუმჯობესა.

ბაქარ მახარაძის მიერ დაგროვილი 2,5 ქულა დიდ მიღწევად არ მიიჩნევა, მაგრამ, თუ იმას გავითვალისწინებთ, რომ იგი პირველად მონაწილეობდა ესოდენ ძლიერი შემადგენლობის ტურნირში, ურიგო დასაწყისი ნამდვილად არაა.

სექტემბრიდან ადგილობრივ მოჭადრაკეებს მოუწევთ ძალების ერთმანეთთან მოსინჯვა მუნიციპალურ და რეგიონალურ ჩემპიონატებში.

ზურაბ ანდლუაძე,
გურიის ჭადრაკის ფედერაციის თავმჯდომარე

ლანჩ უთელი მოჭადრაკეების წარმატება

ქტყებულში გაიმართა რესპუბლიკური მნიშვნელობის საჭადრაკო ფესტივალი „ტყებული-2023“, რომელშიც ქვეყნის სხვადასხვა კუთხიდან 125-მდე მოჭადრაკე მონაწილეობდა. ფესტივალზე გურიის ათი მოჭადრაკითა იყო წარმომადგენელი. ცალკე ტურად ჩატარდა შე-

ჯიბრება სწრაფ ჭადრაკში, რომელშიც პირველი ადგილი თანატოლებს შორის დაიკავა ლანჩუთელმა ანასტასია კვიციანიამ. საჭადრაკო ბლიც-ტურნირში, 14 წლამდე გოგონათა შორის, პირველი ადგილი დაიკავა ლანჩუთელმა ნინო გუნამ. (მწვრთნ. ტარიელ ხუხუნიანიშვილი).

„მერცხალა“ სენაკში „მერისი“ 6:0 დაამარცხა

საფეხბურთო კლუბმა „მერცხალი“ რეგიონული ლიგის მე-2 წრის მატჩები განაახლა. გასვლით შეხვედრაზე გუნდმა – სენაკის „მერისი“ ანგარიშით 6:0 დაამარცხა.

მე-2 წრის პირველი ტურის მატჩებში სხვა ლიდერებმაც სტუმრად მოიგეს. აბაშის „ზანამ“-„მეშახტე 2“ დაამარცხა 1:2; ხოლო ქობულეთის „შუქურამ“ – „ჩიბათი“ 1:5.

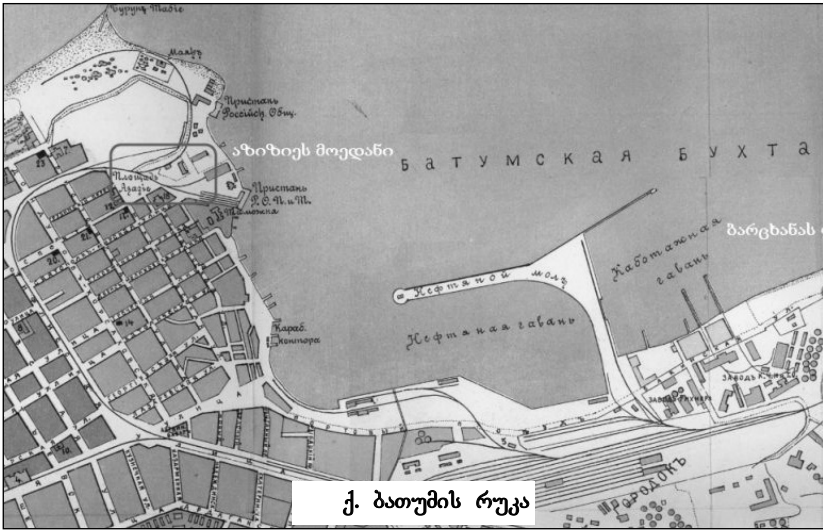
13 ტურის შემდეგ „ზანას“ 35 ქულა აქვს; „მერცხალს“ – 34; „შუქურას“ – 33.

სკანვორდი

		→													
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙		↘		↙		↘		↙		↘		↙	
		↘		↙		↘		↙		↘		↙		↘	
		↙													

გზები და ხიდები (XIX-XX ს.ს.)

ქ. ბათუმის რუკა

1828 წლის 17 სექტემბერს ა. გრიბოელოვმა და დიმიტრი ზავილეისკიმ დასახეს სავაჭრო კომპანიების შექმნის და ბათუმში მოხერხებული კომერციული გზის გაყვანის გეგმა. ვეროპულ ქვეყნებს, რუსეთს თუ თურქეთს ბათუმი სამხედრო სტრატეგიული თვალსაზრისით აინტერესებდა, რომელზეც გადიოდა ამერკავასიის უნიშვნელოვანესი გზები, კერძოდ: ბათუმი-ახალციხე, ბათუმი-ყარსი-ერევანი, ბათუმი-ართვინი-არტანი, ბათუმი-თბილისი. ბათუმის მეშვეობით რუსეთი უზრუნველყოფდა სამხრეთ-დასავლეთი საზღვრების უმძიმესს, ხოლო კოდორის გზით ამყარებდა გავლენას აფხაზეთზე და კონტროლს აწესებდა შავ ზღვაზე.

XIX-XX საუკუნეებში აჭარაში არსებული გზები მოუწესრიგებელი იყო. ძირითადი ყურადღება ექცეოდა სამხედრო გზას, კერძოდ ბათუმი-ახალციხის, არღვანი-ყარსის და გურიასთან დამაკავშირებელ ბათუმი-ქობულეთის გზას. შერიფ ხიმშიაშვილის მმართველობის პერიოდში მოწესრიგდა ზემო აჭარასთან დამაკავშირებელი გზები. ნიკო მარი თურქეთის ლაზეთში მოგზაურობის მარადილი ჭოროხის სანაოსნო გზით. XIX საუკუნეში დაიწყო მკვლევარი განხორციელდა აჭარის ყარსთან დამაკავშირებელი რკინიგზის მშენებლობა.

გეოსტრატეგიული მდებარეობიდან გამომდინარე რუსული მმართველობის პერიოდში აჭარაში გზების მოწესრიგებას დიდი ყურადღება დაეთმო. XIX საუკუნიდან აჭარაში მოქმედებს გზათა მშენებლობის სამმართველო. სამხედრო-სტრატეგიული მიზნებიდან გამომდინარე განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო საზღვრისაღიარ გზების მოწესრიგებას. 1890 წლის 28 მაისს ბათუმის სათათბიროს სხდომაზე განიხილეს ბათუმის გზების საკითხი.

ქალაქის მასშტაბით დასახლებულ ადგილად ჩათვალეს აზიზიის მოედნის და ბერძნული მარიდიდიდებელი ეკლესიის მიმდებარე ტერიტორია. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ქალაქის პორტთან მისასვლელ გზებს, კერძოდ მოწესრიგდა და ქალაქის გეგმას დაეკავშირებოდა შემდეგი ქუჩები: სანაპიროს, მიხაილოვის, სავაჭრო, ქუთაისის, ერისთავის, დონდუკოვ-კორსაკოვის, კათოლიკური, ბერძნული, ლორის მელიქიოვის, სვიატოპოლსკ მირსკის, სმეკალოვის და მარინის პროსპექტი [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 102 ფურც. 9]. 1890 წლის 19 თებერვლის გადაწყვეტილებით მოქალაქეებს ფიოდოროვის, დავიდოვის, კლიმოვისკის უფლება მისცეს დილიკანის საშუალებით ორმხრივი გზით კავშირი დაემყარებინათ მდინარე ჭოროხთან და ხოლოდნაა სლობო-დასთან. ასევე მათ ბათუმში დაეთმო დილიკანის გასაჩერებელი ადგილი [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 91 ფურც. 10].

1895 წლის 11 სექტემბერს, ქუთაისის სამხედრო გუბერნატორის წინადადების საფუძველზე გადაწყდა ბარცხანის ბათუმთან შემოერთების საკითხი და დადგინდა შემდეგი საზღვრები: მდინარე ბარცხანა, შავი ზღვის სანაპირო, მდინარე სკურკუბის და მიხაილოვის ციხისმი-

გრის გამოყოფი ხაზი. დადგინდეს საზღვრებში შეცვალა ქალაქის გეგმა. სათათბიროს ზოგიერთი წევრი ბარცხანის ბათუმთან შემოერთების წინააღმდეგ გამოვიდა. სათათბიროს წევრმა მჭვლელოვმა (იგივე მჭვლიძე) მოითხოვა საკითხის გადაწყვეტა წმინდა კომერციული თვალსაზრისით, რადგან ბარცხანაში იყო მუსაჯირების მიერ მიტოვებული მიწები და იგი უნდა გადასცემოდა ქალაქს. ქალაქის სათათბირომ ეს წინადადება ჩათვალა მიზანშეწონილად. ამავე სხდომაზე გამოიყო ფულადი სახსრები პორტთან დამაკავშირებელი გზების გასაყვანად [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 230 ფურც. 1].

1896 წლის 24 ივნისს სათათბიროს სხდომაზე ლუკა ასათიანმა წარმოადგინა კერძო პირების განცხადება ბათუმში საცხენო-სარკინიგზო გზის მოწყობის შესახებ [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 249 ფურც. 22].

1896 წლის 10 ივნისს სათათბიროს სხდომაზე გადაწყდა პორტთან დამაკავშირებელი გზების, კერძოდ პეტერბურგის ქუჩის ნაწილის და ვოხნესენსკის ქუჩიდან მდინარე ანგისამდე მიმავალი გზის მოწესრიგების საკითხი [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 248 ფურც. 13].

1897 წლის 20 იანვრის სათათბიროს სხდომაზე ლ. მჭვლელოვმა (მჭვლიძე) უკმაყოფილება გამოთქვა ქალაქის გეგმის არ ქონის, გზავაჭარდონზე და ზღვის სანაპიროზე უმსგავსო საცხოვრებლების მშენებლობის გამო. მჭვლელოვილმა მოითხოვა ქალაქის გეგმის სასწრაფოდ დამტკიცება [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 263 ფურც. 9].

1897 წლის 8 ნოემბერს, ქალაქის სათათბირომ დაადგინა ბათუმის საზღვრები ნავთობის ქუჩის, არტილერიის გზატკეცილის და ე. შანაზაროვის უბანს შორის [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 280 ფურც. 1].

მანთაშვილის ქარხნის გზის უზრუნველყოფის მიზნით, ბიხნესენის სანდო პირმა დ. ზარაზოვმა ქალაქის სათათბიროს მოსთხოვა თბილისის ქუჩის და სასაფლაოს გზის გასწვრივ რკინიგზის ხაზის გაყვანა [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 76 ფურც. 12].

1888 წლის 8 ივლისს ამერკავასის რკინიგზის სამმართველოს კომისიის დასკვნის საფუძველზე პეტერბურგის და შეპელევის ქუჩების გასწვრივ გამოიყო 4000 კვ. საყენი მიწა. აჭარაში პირველი რკინიგზის ხაზის გაყვანად ხუსენ ბეგანიძემ სახელმწიფოს გადასცა თავისი კუთვნილი მიწა. ამავე პერიოდში გადაწყდა სოფელ აგარაში გზის გაყვანა და სოფელ ზვარესა და ვაიის დამაკავშირებელი ხიდის მშენებლობა. ამერკავასიის რკინიგზის მშენებლობისთვის ქვის მასალა გაჰქონდათ ციხისძირის ქვის სამტეხლოდან. 1890 წლის 30 სექტემბერს კავკასიის ოლქის გზათა სამმართველომ ბათუმის პორტის ინჟინერ ზუბოვის თხოვნით მიმართა ციხისძირის გზის მშენებლობისთვის სამტეხლო კარიჯიდან ქვის გამოგზავნა [ასს. ფ. 0-16, ან. 1, ს. 16 ფურც. 24].

1894 წლიდან რუსები ექსპლოატა-

ციას უწევდნენ ციხისძირის მწვერვალზე მოწყობილ ქვის სამტეხლოებს, თუმცა მოსახლეობას არწმუნებდნენ, რომ არ შეეხებოდნენ და არ დაზარალებდნენ ციხისძირის მწვერვალს. ქვის სამუშაოს აწარმოებდა გენერალ ადოლფანტი შერენბეიგი. ციხისძირის გზა ქვის სამტეხლოებიდან მიემართებოდა სანაპირო ზოლის გასწვრივ და არ ეხებოდა მწვენი საფარის მქონე ნიადაგს. გზების მშენებლობას ხელმძღვანელობდა ინჟინერი ბუგე [ასს. ფ. 0-1, ან. 1, ს. 16 ფურც. 74].

ბათუმის სანაპირო ზოლი გადიოდა ქალაქის შუქურას და ზღვისპირა პარკის დასაწყისს შორის არსებულ სარელოს გზაზე. ზღვის სანაპიროდან გახტონდათ ხრეში და ქალაქს ყოველ კუბ ხრეშსა და სილაში უხვდნენ 20 კაპიკს [ასს. ფ. 0-16, ან. 1, ს. 15 ფურც. 89].

1891 წლის 11 მაისს ბურუნ-თაბიეს დამბის მშენებლობისთვის მოიწვიეს ინჟინერი ბუგე. ზღვის შტორმის დროს იტბორებოდა რკინიგზა და მის შესაჩერებლად აღმართეს ქვის კედელი [ასს. ფ. 0-1, ან. 1, ს. 15 ფურც. 11].

ქალაქის სათათბირომ ქუჩების მოწესრიგებისთვის გამოიყო მიწა და თანხა, კერძოდ 1903 წელს კომაროვის, პეტერბურგის და არდაგანის ქუჩებისთვის 824 კვ. საყენი მიწა - 2892 მანეთი, 1904 წელი ვოხნესენსკის, პეტერბურგის ქუჩები და მარინის პროსპექტი 1816 კვ. საყენი მიწა - 192 მანეთი და 40 კაპიკი. 1903 წელი, ქარხნის ქუჩა- ბაქის და რკინიგზის გადასასვლელს შორის 732 კვ. საყენი მიწა, 988 მანეთი და 20 კაპ. 1903 წელს მიხეილის ქუჩა-მარინის პროსპექტსა და პეტერბურგის ქუჩებს შორის - 965 კვ. საყ. მიწა, დასასარჯი 1302 მანეთი. 1903 წელი, ლორის მელიქიოვის ქუჩის გადაკვეთი ფანტანის შესხვევი, პეტერბურგის ქუჩასა და მარინის პროსპექტს შორის 66,45 კვ. საყ. მიწა. არტილერიის გზატკეცილიდან მანთაშვილის ქარხანასთან 404, 68 კვ. საყენი მიწა, დასასარჯი 461, მან. 82 კაპ [ასს. ფ. 0-16, ან. 1, ს. 60 ფურც. 31].

ქალაქ ბათუმის გეგმაში გზები აღნიშნული იყო ერთი ფერის საღებავით, ხოლო გადამკვეთი გზები სხვა ფერით. ასევე ქალაქის გეგმაში მოცემული იყო ქუჩების სიგრძე და სიგანე, ქუჩის მილიანი მოცულობა, ქუჩებთან მისასვლელი გზები და ა.შ. [ასს. ფ. 0-16, ან. 1, ს. 60 ფურც. 53].

კავკასიის კალენდარში მოცემულია ბათუმთან დამაკავშირებელი გზების მარშრუტები, კერძოდ ბათუმი-ბორჩხა-არტანუჯი, არდაგანი-აჭარისწყალი, ბორჩხა-ახალციხე - ბათუმი- სოფელი ბუნარა, ზარხმა, გოდერძი, დანისპარაული-ხულა, დანდალო-ჭვანა, ქელა, მახუნცი, აჭარისწყალი-ბათუმი. [კავკასიის კალენდარი“ გვ. 77 (რუსულ ენაზე) თბ. 1887 წელი, რედაქტორი ე. კონდრატენკო].

1917 წლის იანვრის სათათბიროს სხდომაზე განიხილეს ტრაბზონის რკინიგზის მშენებლობის საკითხი. სამხედრო გზა მიემართებოდა ართვინის გზატკეცილიდან პეტროგრადის, ვოხნესენსკის, მარინის, თბილისის, კათოლიკური, თათრის და ზღვის სანაპიროს ქუჩების მიმართულებით. გზის მშენებლობას ხელმძღვანელობდა ინჟინერი ლაზარევი. სამხედრო გზა უნდა ყოფილიყო ელექტროფიციური ბული [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 651 ფურც. 11].

1916 წლის 16 ნოემბერს ბათუმის სათათბირომ განიხილა ბათუმი-ყარსის გზის მშენებლობის პროექტი. ეს გზა გადიოდა სასარგებლო წიაღისეულის და ბუნებით მდიდარ ტყის რეგიონში, მას დიდი სატრანსპორტო მნიშვნელობა ჰქონდა, რადგან ეს იყო ბათუმი-თავრიზის დამაკავშირებელი უმოკლესი გზა, რომლითაც საიმპორტო და საექსპორტო საქონელი ამერკავასიის სამხრეთ

დასავლეთი ნაწილიდან გადიოდა ჩრდილოეთ ირანში. ასევე ამ გზას უდიდესი სამხედრო სტრატეგიული და ეკონომიკური მნიშვნელობა ჰქონდა სამთაძნო წარმოების განვითარებისთვის. ამ საქმეს თბილისში კურიერებს უწევდა სამხედრო ინჟინერი დიმიტრი სვისშჩევსკი და პეტერბურგში ბათუმის სამხედრო-სამრეწველო კომიტეტის წევრი ი. გ. ვოლფენზონი [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 651 ფურც. 4].

ზემოთ აღნიშნული გზები რუსეთსა და თურქეთს შორის არსებული დაპირისპირების გამო არ იქნა გაყვანილი. 1888 წლის 21 მაისს ბათუმის სათათბიროს სხდომაზე განიხილა ბარცხანის ხიდიდან ბონინამდე და სანაგვემდე გზის მშენებლობის საკითხი [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 50 ფურც. 2].

ქ. ბათუმის რკინიგზის სადგური

ამავე დროს ქალაქის სათათბირომ გზების სახანძრო უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით მიიღო დადგენილება. ქალაქში არსებული საგზაო მშენებლობასთან დაკავშირებული საკითხები იბეჭდებოდა ადგილობრივ გაზეთში „ბათუმის ფურცელი“ („ბატუმსკი ლისტოკი“), ხოლო მისი აფიშირება წარმოებდა ქალაქის უბნებში განლაგებულ დაფებზე. 1889 წლის 7 აგვისტოს ქალაქის სათათბირომ მიიღო დადგენილება რიხნერის, ტაიროვის და ნეიმანის უბანზე რკინიგზის გაყვანის შესახებ. სათათბირომ დააჯილდოვა მოქალაქეები ოვანეს და ამბარკოვ ასლანანოვები, რომლებმაც ბერძნის ქუჩის გაფართოების მიზნით დაიმეს საკუთარი სახლი. ნიშანდობლივია, რომ იმ ძველ დროში მოქალაქეები ქუჩების გაფართოების მიზნით საკუთარ სახლებს თმობდნენ, დღეს კი ქალაქის ქუჩები სახლებად და გარაყვად არის გადაქცეული. ზემოთ აღნიშნულმა მოქალაქეებმა საკუთარი ხარჯებით წარადგინეს რკინიგზის გაყვანის პროექტი, რომელიც მიემართებოდა მათი ქარხნებისა და აგარაკებისკენ. დერეფნის ქუჩაზე მოეწყო გადასასვლელი რკინიგზა.

1889 წლის 23 ოქტომბერს ქალაქის სათათბირომ განიხილა თბილისის და არდაგანის ქუჩებს შორის სამხრეთი გზის განხნის საკითხი. სამხრეთის გზის გეგმა მოიცავდა ტერიტორიას რკინიგზის მთავარი ხაზიდან არდაგანის ქუჩის გადაკვეთამდე [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 68 ფურც. 13].

1889 11 დეკემბრის სათათბიროს სხდომაზე რუსეთის სადაზღვეო საზოგადოებამ მოითხოვა ბურუნ-ბათუმის საწყობების გასწვრივ მკორე სარელოს გზის გაყვანა. სადაზღვეო საზოგადოების ავანტაჟი წარადგინა გასაყვანი რკინიგზის პროექტი 48 საყ. მიწის მანძილზე. ეს გზა არ ავიწროებდა ბურუნ-თაბესთან მისასვლელ გზას. მკორე გზა გადადიოდა მთავარი გზიდან აღმოსავლეთით, რომელიც არჩნდებოდა ჰქონდა ბურგარდტს. რიხნერისა და შიბაევის გზის შესახვევი უკავშირდებოდა ზღვასთან არსებულ საკუროაო აუზს [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 15 ფურც. 15].

1890 წლის 23 აპრილს, ქალაქის

სათათბიროს სხდომაზე გადაწყდა ბათუმში რკინიგზის სადგურის მშენებლობა 4000 კვ. საყ. მოცულობით, რომელიც უნდა განთავსებულიყო პეტერბურგის ქუჩაზე, სოფელ ჭაობთან ახლოს, შეპელევის ქუჩის გასწვრივ. მიწის და მშენებლობის ხარჯის დასაფარავად ქალაქს საჩუქრად გადაეცა 6000 მანეთი [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 97, ფურც. 9].

1888 წლის 23 ნოემბერს ქალაქის სათათბიროს სხდომაზე გადაწყდა სასაფლაოდან რკინიგზის მიმდებარე ტერიტორიამდე (700 კვ.საყ. მიწა) ქალაქსა და ალექსიევის არხს შორის გზის რკინსტრუქციის საკითხი. ამ გზაზე განლაგებული იყო ბევრი ქარხანა და სასაფლაოს გზის გავლაც შეუძლებელი იყო [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 13 ფურც. 7].

1888 23 დეკემბერს რკინიგზა გაიყ-

ვანეს გოდოლესკის უბანზე [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 20, ფურც. 3]. 1889 წლის 4 მარტს სათათბირომ განიხილა ბათუმში მიწის საკუთრების საკითხი. რუსეთის ხელისუფლებამ გადაწყვეტილებებს ლეულობდა საკუთარი ინტერესებიდან გამომდინარე და ძირითადად ეყრდნობოდა რუსულ კანონებს. რუსეთის ხელისუფლებას ემზინოდა იმის, რომ ქალაქის მიწები არ გადასულიყო უცხოელების ხელში [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 36 ფურც. 7].

ქალაქში დიდი ყურადღება ექცეოდა სარელოს გზის გაყვანას. ქალაქის შიდა გზები ბათუმის პორტს სარელოს გზით უკავშირდებოდა. 1889 წლის 20 ნოემბერს დამტკიცეს სარელოს გზა, რომელიც გადიოდა ამერკავასიის რკინიგზის მთავარი ხაზიდან, მოქალაქე იოსელიანის სახლის და ზღვისპირა პარკის მიმართულებით, ასევე ზღვისპირა პარკის მხრიდან ბურუნ-თაბიეს კონცხის გასწვრივ, სადაც დამას აშენებდნენ. მოქალაქე ანისიმოვის დაეგვალა აღნიშნული სარელოს გზის მშენებლობის საფასურის გადახდა [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 71 ფურც. 1].

ქალაქის სათათბიროს ქალაგარეთ მგზავრობისთვის დაწესებული ჰქონდა შემდეგი ფასები: კანანდიამდე 2 მან., უკუმიმართულებით 3 მან., აჭარისწყლის გზაზე 3,50 კაპ., უკუმიმართულებით 5 მან., ახალშენის გზაზე 1,50, უკუმიმართულებით 2 მან. მოუწესრიგებულ გზებზე ფასებს არ აწესებდნენ [ასს. ფ. 0-7, ან. 1, ს. 71 ფურც. 19].

1889 წლის 23 ოქტომბერს ბათუმში გაიხსნა ახალი სამხრეთის ქუჩა. ქუჩების მშენებლობასთან დაკავშირებით ცხადდებოდა ტენდერი. წარმოებდა ყოველი ქუჩის პროექტორება, მასზე არსებული არხებით და ხიდებით. აჭარის მოსახლეობა ინტერესით და ხალისით ხვდებოდა ყოველი ქუჩის განხნას და უსასყიდლოდ უთმობდნენ საკუთარ მიწას. რუსები განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევდნენ იმ ქუჩების მოწესრიგებას, რომლებზეც საუარისო ნაწილების გადაადგილება ხდებოდა.

(გაბრიელა იმნაბა)

„წმინდა ექვთიმე ღვთისკაცის“ შესახებ კრემიერა გაიმართება

ალიონი. 17 ოქტომბერს მადრიდში „წმინდა ექვთიმე ღვთისკაცის“ შესახებ კრემიერას იხილავს, ოზურგეთის სახელმწიფო დრამატულ თეატრში სამაგიდო სამუშაოები რეჟისორ გონა კაპანაძესთან ერთად მიმდინარეობს. 156-ე თეატრალური სეზონი

მნიშვნელოვანი სიახლით დაიწყო. სპექტაკლი, რომლის პრემიერაც 17 ოქტომბერს „ექვთიმე ღვთისკაცის“ წმინდანად შერაცხვის დღეს შედგება, ტრილოგიის მესამე ნაწილს წარმოადგენს, სპექტაკლზე რეჟისორი გონა კაპანაძე მუშაობს, ხოლო იდეის ავტორი და დადგმის ხელმძღვანელი ვასო ჩიგოვიძე გახლავთ.

წმინდანობა და ერისკაცობა ისე არავის შეუისხლხორცებია, როგორც ექვთიმე თაყაიშვილს, იგი თავისი ცხოვრებითა და მოღვაწეობით სამშობლოსათვის თავდადების მაგალითს წარმოადგენს. მისი წვლილი ფასდაუდებელია, როგორც ქართველი ხალხის ეროვნული კულტურის ამძღვრების, საქართველოს ისტორიული ცხოვრების წარმოჩენის, მისი განძეულობის შეკრებისა და დაცვის დიდ მამულიშვილურ საქმეში

„მუსიკალური საღამოები“ გურიისში

ოზურგეთში, საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციის ორგანიზებით, პროექტის - „მუსიკალური საღამოები“ ფარგლებში მასშტაბური ღონისძიება გაიმართა.

„ჭადრების ბაღში“ მოეწყო ადგილობრივი მეწარმეების პროდუქციის გამოფენა-გაყიდვა, შემეცნებითი და გასართობი სტენდები, ფოტონისტა-ლაკები და მოსასვენებელი სივრცეები; ჩატარდა თითების თეატრის სპექტაკლები და საპნის ბუშტების შოუ; ასევე, მოეწყო ანიმატორების წარმოდგენა, სახის მონატაჟი, გვირგვინების და კერამიკის მასტერკლასები.

„მუსიკალური საღამოები“ ირინა ბაირამაშვილის, თიკა მახალღანის, თიკა ჯამბურას, სოფო გელოვანისა და დეტი „ჯორჯიას“ კონცერტით დასრულდა.

3 სექტემბერს მსგავსი ღონისძიება ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის სოფელ ხიდისთავში, ანა კალან-დაძის განახლებულ პარკში გაიმართა. აქ საღამო ღამის შოუს ბენდმა დაასრულა.

ვაშნარი- IV-VIII საუკუნეების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კვლევა

ალიონი. წელს ვაშნარის ექსპედიციის ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, არქეოლოგი ვაჟა საღრაძე უძღვებოდა არქეოლოგ მერაბ ძნელაძესთან ერთად.

ვაშნარის ტერიტორია ორ პროექტს მასპინძლობდა: სსიპ კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს მიერ დაფინანსებული და ხელშეწყობილი არქეოლოგიური გათხრები; კულტურის სამინისტროს კონკურსის „არქეოლოგია ახალგაზრდებთან ერთად“ გამარჯვებული პროექტი საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სტუდენტებთან ერთად, რომლის ბიუჯეტი წელს 15 000 ლარს შეადგენდა.

არქეოლოგიური გათხრები ივლის-აგვისტოში მიმდინარეობდა. გაიწმინდა მთლიანი პერიმეტრი. ძირითადი აქცენტი გაკეთდა ბაზილიკის, მაგვოლეუმისა და საგალავნო სისტემის შესწავლაზე.

საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის მინისტრმა თეა წულუკიანმა ოზურგეთში სამუშაო ვიზიტისას გურიის მხარის სახელმწიფო რწმუნებულ ვიორგი ურუშაძესთან ერთად ვაშნარის ნაქალაქარის მიმდინარე არქეოლოგიური გათხრები მოინახულა და გაეცნო ძეგლის მდგომარეობას.

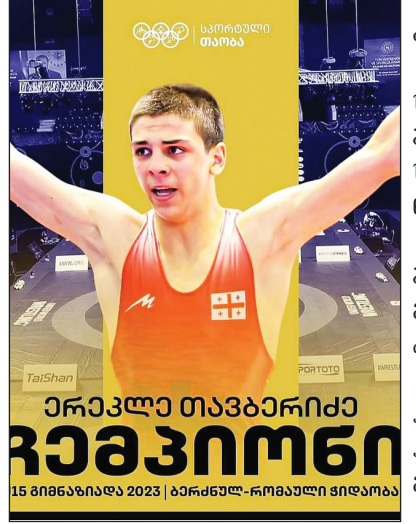
აღსანიშნავია, რომ 1993 წლიდან, პერიოდულად ტარდებოდა ძეგლის

უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებს.

როგორც არქეოლოგები ამბობენ, ვაშნარი IV-VIII საუკუნეების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ძეგლია თავისი ციხე-ქალაქებით, მოწამის განსასვენებელით – მარტირუმით, საკათედრო ტაძრით – სამწიგნობრო ბაზილიკითა და სასიმაგრო სისტემით. ამ კომპლექსში განსაკუთრებულ ყურადღებას იქცევს მარტირუმში, მოწამის საფლავზე აგებული საკულტო დანიშნულების ნაგებობა. მეცნიერთა ვარაუდით სამონასტრო კომპლექსი IV საუკუნეში აიგო და მან VIII საუკუნის შუა წლებში შეწყვიტა არსებობა (სავარაუდოდ, დაინგრა მურვან ყრუს შემოსევის შედეგად). ძეგლი, სამონასტრო ცხოვრებასთან ერთად, ქალაქის (სამრეწველო-სავაჭრო) ფუნქციასაც ითავსებდა. ძეგლის ფართომასშტაბიანი შესწავლა სიღრმისეულად წარმოაჩენს ადრეული შუა საუკუნეების ქალაქმშენებლობასთან დაკავშირებულ ისეთ საკითხებს, როგორც არის გეგმარება, საგალავნო-დაცვითი სისტემის მშენებლობის სპეციფიკა, კოშკების გალავანთან კავშირი, საკულტო ნაგებობები.

როგორც არქეოლოგმა მერაბ ძნელაძემ გვითხრა, დაფინანსების შემთხვევაში ისინი სექტემბერში ვაშნარში არქეოლოგიური სამუშაოების გაგრძელებას გეგმავენ.

პრეკლე თავბარიძე – გიმნაზიის ჩემპიონი

ოზურგეთელი ფალავანი ერეკლე თავბარიძე ისევ ჩემპიონია!

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სპორტულ-გამაჯანსაღებელ დაწესებულება გაერთიანებულ არსებული ჭიდაობის სექციის სპორტსმენი ერეკლე თავბარიძე გიმნაზიის ჩემპიონი გახდა!

ოზურგეთელი მოჭიდავე (57კგ) ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში სასკოლო მსოფლიო ოლიმპიადის – გიმნაზიის ოქტოს მედალოსანია.

ერეკლე თავბარიძემ წელს გიმნაზიასთან ერთად ევროპის ჩემპიონატი ორ ასაკში – 15 და 17 წლამდელთა შორის მოიგო (მწკრივებში – მძეი ზურაბიანები).

სოფელ აკეთში დიდი გაიმართა

სოფელ აკეთში დიდი გაიმართა. მასში მონაწილეობას 20-მდე ცხენოსანი იღებდა.

სხვადასხვა დისციპლინაზე გაიმარჯვეს ვაი ლეშაძემ, საბა გუშარიძემ და კონსტანტინე კვაჭანტარიძემ.

აკეთში დიდი ლანჩხუთის მერი ალექსანდრე სარიშვილი მოადგელე თორნიკე ტიკაძესთან ერთად ესწრებოდა. მათ გამარჯვებულებს თასები და მედლები გადასცეს.

ღონისძიება მერიის განათლების, კულტურის, სპორტის, ტურიზმის და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის ორგანიზებითა და მხარდაჭერით ჩატარდა.

დრუშაბელი +21+29 5 სექტემბერი სამშაბათი	დრუშაბელი +18+27 6 სექტემბერი ოთხშაბათი	კლიმირი წვიმა +18+25 7 სექტემბერი ხუთშაბათი	კლიმირი წვიმა +18+25 8 სექტემბერი პარასკევი	მზე, დრუშაბელი +15+23 9 სექტემბერი შაბათი	ლიმირი წვიმა +13+18 10 სექტემბერი კვირა	წვიმა +14+18 11 სექტემბერი ორშაბათი
---	---	--	--	---	--	---